

موانع توسعه مهارت کارآفرینی در دانشجویان پرستاری و مامایی: یک مطالعه توصیفی

مرجان مردانی حموله

دانشیار مرکز تحقیقات مراقبتهای پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران تهران ایران

آلیس خاچیان

دانشیار مرکز تحقیقات مراقبتهای پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران تهران ایران

لیلی بریم نژاد (مسئول مکاتبات)

استاد مرکز تحقیقات مراقبتهای پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران تهران ایران

borimnejad.l@iums.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳

تاریخ ارسال: ۱۴۰۱/۰۷/۰۲

چکیده

کارآفرینی در پرستاری فرصت های عظیم و امیدوارکننده ای برای یک پرستار دارد. این شامل مراقبت تسکینی / مراقبت در منزل، مشاوره پرستاری، آموزش مراقب، و غیره است. با این حال، توسعه کارآفرینی در پرستاری هنوز با موانع متعددی مواجه است. هدف از این مطالعه، تعیین موانع کارآفرینی در پرستاری از دیدگاه دانشجویان پرستاری بود. روش کار: مطالعه حاضر، یک مطالعه توصیفی و مقطعی بود. همه دانشجویان پرستاری و مامایی شاغل به تحصیل در نیمسال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در این دانشکده در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری از طریق فراخوان در گروه نمایندگان کلاس ها وارد مطالعه شدند. نمونه ها به شیوه نمونه گیری در دسترس و تمام شماری برای مطالعه در نظر گرفته شد. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه محقق ساخته که بر اساس مرور متون برای همین پژوهش طراحی شده بود استفاده شد. برای پایایی از ضریب کودرریچاردسون استفاده شد که عدد ۰.۷۴ مورد تایید قرار گرفت. داده های گردآوری شده با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی تحت نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و نرم افزار برخط AHP تحلیل شد. نتایج: از ۱۶۲ نفری که پرسشنامه برایشان ارسال شده بود ۶۵ نفر به آن پاسخ دادند (نرخ پاسخدهی ۶۲ درصد) سه مانع اصلی کارآفرینی از دیدگاه دانشجویان ببه ترتیب اولویت مانع نداشتن دانش کسب کار، نفوذ و قدرت پزشکان و نداشتن سرمایه اولیه بود و نداشتن وقت کافی در اولویت آخر قرار داشت. بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه مهمترین مانع، نداشتن دانش کسب و کار ذکر شده است. به نظر می رسد آموزش های لازم در این زمینه اثربخشی کافی را ندارد لذا پیشنهاد می شود. دوره های آموزشی متنورینگ و کوچینگ کارآفرینی برگزار گردد و اثربخشی آنها ارزیابی شود.

واژه های کلیدی: توسعه مهارت کارآفرینی، دانشجویان پرستاری، دانشجویان مامایی

مقدمه

پرستاری به عنوان علم، فناوری و حرفه در گنجاندن کارآفرینی در عمل خود پیشرفتهایی داشته است. برخی از نمونه‌ها، زمینه‌های جدید فعالیت حرفه‌ای، مانند مشاوره، آموزش، دفاتر مراقبت در منزل، خدمات پیش بیمارستانی و ساخت پتنت‌ها هستند (۱).

علیرغم پیشرفت‌ها و شیوه‌های کارآفرینی که قبلاً به دست آمده‌اند، هنوز هم می‌توان و باید امکانات جدیدی را توسعه داد (۲). با توجه به مطالعه ای که در سال ۲۰۱۸ گزارش شده بود پرستاران تنها ۶ درصد از سهم کارآفرینی را در مقایسه با سایر حرفه‌های سلامتی مثل پزشکی، فیزیوتراپی و غیره را داشتند (۳) برای این منظور، فرآیند آموزش نقش مهمی را در زمینه سازی برای کارآفرینان جدید ایفا می‌کند (۴). بنابراین، آموزش برای تربیت متفکران و رهبران با مشخصات کارآفرینی در پرستاری ضروری است (۵). با این حال، برای اصلاح بخش‌هایی از برنامه درسی و ارائه پشتیبانی، حفاظت و ایجاد شرایط برای آموزش کارآفرینی، ضروری است ابتدا شناخت کاملی از موانع کارفرینی از دیدگاه دانشجویان بدست آید (۵-۷) با بر اساس نتایج بدست آمده بتوان اصلاحات لازم در ابعاد دانش، نگرش و یا اصلاحات ساختاری را انجام داد. لذا مطالعه حاضر با هدف: تعیین موانع توسعه کارآفرینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری طراحی و اجرا گردید.

پیشینه تحقیق (ادبیات موضوع)

به منظور بررسی سابقه پژوهش‌های انجام شده در مورد کارآفرینی در پرستاری با کلیدواژه‌های entrepreneurship research Nursing پایگاه‌های داده تخصصی پرستاری مثل CINAHL PubMed Web of science Scopus با محدودیت زبان انگلیسی جستجو انجام شد. با توجه به پیشرفتهای سریع این حوزه مطالعاتی که در فاصله ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ چاپ شده بود در این مقاله وارد شد

در یک مرور نظامند در سال ۲۰۲۲ محققین توسعه رفتار کارآفرینانه در پرستاری در جهان و بررسی سیستماتیک این توسعه در چارچوب دانش دانشگاهی را بررسی کردند. بدین منظور انواع کارآفرینی مورد بحث در تحقیقات ۱۰ ساله اخیر در زمینه کارآفرینی در پرستاری و روش‌ها، یافته‌ها و نتایج این مطالعات مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه جستجوی انجام شده در پایگاه‌های اطلاعاتی با شهرت بین‌المللی بالا، ۷۸۷۶۱ مقاله در مورد کارآفرینی پرستاران در ده سال گذشته به دست آمد و ۳۰ مقاله در بررسی‌های گنجانده شد. در این پژوهش‌ها به بحث کلاسیک، اجتماعی، جمعی و درون‌آفرینی پرداخته شد که از نظر گونه‌شناسی کارآفرینی مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه بررسی، مشاهده شد که مطالعات بیشتر بر فرصت‌ها و موانع پیش روی پرستاران کارآفرین متمرکز بوده است. در حالی که کارآفرینی جمعی برای اولین بار در متون گنجانده شد، مشخص شد که کارآفرینی زیست‌محیطی و کارآفرینی دیجیتال هنوز موضوع تحقیق در مورد کارآفرینی پرستاران نبوده است. با این حال، مشخص شده است که تحقیقات بیشتری در مورد روابط بین پرستاران کارآفرین و سازمان‌های غیردولتی، انگیزه‌های افزایش کارآفرینی و الگوسازی در کارآفرینی مورد نیاز است (۸).

در سال ۲۰۲۱ مطالعه ای با هدف بررسی توسعه کارآفرینی در پرستاری انجام شد. روش مورد استفاده در این مطالعه مروری بود. چندین پایگاه داده از جمله Google Scholar، DOAJ، National Library، Garuda، Proquest و Sciencedirect استفاده شد. کلمات کلیدی مطابق با MESH (سرفصل موضوع پزشکی) انتخاب شدند، از جمله "کارآفرینی پرستاری"، "کارآفرینی پرستاری"، "موانع پرستاری از کارآفرینی‌های کارآفرینی"، "کارآفرین" و "دانشجوی پرستاری" در آوریل ۲۰۲۰. بر اساس نتایج جستجو، ۴ مقاله ملی و ۴ مقاله بین‌المللی مرتبط با موضوع و با معیارهای ورود و خروج مطابقت داشت. یافته‌های ۸ مقاله نشان داد که موانع پیش

رسانی به جامعه، دستاوردهای معنوی، کسب درآمد بیشتر و اشتغال زایی به دست آمد. (۱۱)

محبوب خواه و بیگزاده ۱۳۹۶ جهت ارائه مدل ساختاری ویژگی های شخصیتی کارآفرینی در پرستاران بر اساس منابع قدرت مدیران و نقش میانجی ادراک از عدالت سازمانی در بیمارستان های شهرستان میاندوآب مطالعه ای انجام دادند نتایج حاصل از مدل ساختاری نشان داد منابع قدرت مدیران با ویژگی های شخصیتی کارآفرینی در پرستاران ($b=0.259, Sig=0.004$) و ادراک از عدالت سازمانی آنها ($b=0.521, Sig=0.001$) رابطه مثبت و معنی دار دارد. با توجه به تایید رابطه ادراک از عدالت سازمانی پرستاران با ویژگی های شخصیتی کارآفرینی در آنها ($b=0.558, Sig=0.000$)، نقش میانجی ادراک از عدالت سازمانی در این پژوهش تایید شد.

در مرور متون تا زمان نگارش این مقاله مطالعه ای که در ایران به بررسی موانع کارآفرینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری بعنوان آینده سازان این حرفه پرداخته باشد یافت نشد لذا مطالعه حاضر از لحاظ موضوع نوآوری محسوب می شود.

روش اجرا

مطالعه حاضر، یک مطالعه توصیفی و مقطعی بود. در این مطالعه، محیط پژوهش دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران بود. همه دانشجویان پرستاری و مامایی شاغل به تحصیل در نیمسال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰... در این دانشکده در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری بودند از طریق فراخوان در گروه نمایندگان کلاس ها وارد مطالعه شدند. نمونه ها به شیوه نمونه گیری در دسترس و تمام شماری برای مطالعه در نظر گرفته شد.

در این مطالعه جهت گردآوری داده ها از فرم مشخصات فردی و همچنین از پرسشنامه ای که بر اساس مرور متون برای همین پژوهش طراحی شده بود استفاده شد. این پرسشنامه یازده مورد از عواملی که در مطالعات گذشته

روی پرستاران کارآفرین بیشتر به دلیل فقدان دانش، تجربه و مهارت های کارآفرینی است. راه های مختلفی برای غلبه بر موانعی که در کارآفرینی پرستاری پیش می آید وجود دارد که عبارتند از: افزایش دانش و تجربه کارآفرینی، شناسایی فرصت ها از طریق اینترنت یا رسانه های اجتماعی و همیشه تعامل بین کارآفرینان، بیماران و جامعه برای یافتن فرصت هایی که قبلاً هرگز پیدا نشده بود هدف توسعه کارآفرینی پرستاری افزایش علاقه، دانش، مهارت ها، آموزش و تجربه کارآفرینان پرستاری است. انتظار می رود این پژوهش به عنوان ارزیابی برنامه های یادگیری کارآفرینی و توسعه کارآفرینی پرستاری مورد استفاده قرار گیرد. کلید اصلی در افزایش دانش، علایق و مهارت ها از طریق آموزش و آموزش کارآفرینی نهفته است. (۹)

در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۹ در مالزی انجام شده چالش های مدیریتی را که زنان کارآفرین مراکز مراقبت از سالمندی در مالزی با آن مواجه هستند، بررسی کرد. این مطالعه استراتژی تحقیق کیفی را اتخاذ کرده و از پرسشنامه های ساختاریافته برای جمع آوری داده ها از طریق مصاحبه حضوری استفاده شده است. جامعه هدف این مطالعه پنج زن کارآفرین مراکز مراقبت سالمندی در ایالات پیشرو (جوهور، پنانگ و سلانگور) در مالزی است. نتیجه نشان داد که حفظ کارکنان، کمبود کارکنان واجد شرایط، شکاف فناوری، آموزش کارکنان، سرمایه کمتر. بودجه محدود و استراتژی بازاریابی ضعیف، چالش های مدیریتی اصلی زنان کارآفرین مراکز مراقبت سالمندی در مالزی است. این مطالعه به سیاست گذاران کمک می کند تا استراتژی هایی را برای کارآفرینی زنان در مالزی تدوین کنند. یک طرح پیشنهادی در حال ارائه است. (۱۰)

در ایران نیز به بحث کارآفرینی در پرستاری توجه شده است جهانی و همکاران در سال ۱۳۹۳ با هدف توصیف انگیزه های کارآفرینانه درک شده توسط پرستاران کارآفرین ایرانی مطالعه ای کیفی انجام دادند در نتیجه تجزیه و تحلیل داده ها، پنج تم اصلی شامل ارتقاء حرفه ای، خدمت

۲۶.۷٪	۱۶	کارشناسی ارشد	رشته یا گرایش تحصیلی
۱۳.۳٪	۸	دکتری	
۶.۷٪	۴	کودکان	
۱۳.۳٪	۸	نوزادان	
۳.۳٪	۲	روانپرستاری	
۰٪	۰	سالمندان	
۶.۷٪	۴	داخلی جراحی	
۳.۳٪	۲	اورانس و ویژه	
۰٪	۰	مشاوره در مامایی	
۱.۷٪	۱	بهداشت باروری	
۱.۷٪	۱	آموزش مامایی	
۸.۳٪	۵	مدیریت	شغل مادر
۷۸.۱٪	۵۰	خانه دار	
۱.۶٪	۱	بازنشسته	
۱۴.۱٪	۹	کارمند دولتی	
۱.۶٪	۱	کارمند بخش خصوصی	
۱.۶٪	۱	پرستار	
۳.۱٪	۲	ماما	
۴.۸٪	۳	بیکار	
۱.۶٪	۱	مدیر	
۱.۶٪	۱	پزشک	
۳۴.۹٪	۲۲	کارمند دولتی	
۴.۸٪	۳	کارمند خصوصی	
۶.۳٪	۴	کارگر	
۳.۲٪	۲	مهندس	
۳.۲٪	۲	تولید کننده	
۴.۸٪	۳	فروشنده	
۳۴.۹٪	۲۲	سایر	

بعنوان موانع کارآفرینی در نظر گرفته شده بود ر معرص دید مشارکت کننده قرار می گرفت و از او خواسته می شد تا به آنها را براساس اولویت و اهمیت از ۱ تا ۱۰ نمره بدهد. و در یک سوال باز از شرکت کنندگان خواسته شد تا اگر مانعی برای کارآفرینی وجود دارد که در لیست آورده نشده است اضافه کنند. همچنین در پرسشنامه از نمونه ها سوالاتی نظیر آیا تا به حال به کارآفرین شدن فکر کرده اید یا خیر؟ پرسیده شد. در این مطالعه جهت سنجش روایی صوری و محتوی از نظرات متخصصان استفاده شد و برای پایی از ضریب کوردریجاردسون استفاده شد که عدد ۰.۷۴ مورد تایید قرار گرفت.

داده های گردآوری شده با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی تحت نرم افزار SPSS نسخه 16 تحلیل شد. همچنین به منظور اولویت بندی موانع تصمیم گیری از نرم افزار برخط AHP استفاده شد. بدین منظور ۵۵ زوج مقایسه طراحی و تحلیل گردید. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی، پس از کسب اجازه از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی ایران (...IR.IUMS.REC.1398.999)، به همراه اخذ رضایت نامه کتبی از شرکت کنندگان، به آنان گفته شد که اطلاعات مندرج در ابزارها بدون ذکر نام و به صورت محرمانه خواهد ماند و هیچ گونه اجباری جهت شرکت در پژوهش وجود نخواهد داشت.

نتایج

از ۱۶۲ نفری که پرسشنامه برایشان ارسال شده بود ۶۵ نفر به آن پاسخ دادند (نرخ پاسخدهی ۶۲ درصد) که نتایج آنها در تحلیل وارد شد. جدول شماره یک مشخصات جمعیت شناختی دانشجویان مشارکت کننده در پژوهش

جنسیت	دختر	پسر	وضعیت تاهل	مجرد	متاهل	مطلقه یا بیوه	رشته تحصیلی	پرستاری	مامایی	مقطع	کارشناسی
درصد	۵۲	۱۳	۵۳	۱۱	۱	۵۳	۱۱	۳۶	۸۰٪	۲۰٪	۸۱.۵٪
	۸۰٪	۲۰٪	۸۱.۵٪	۱۶.۹٪	۱.۵٪	۸۲.۸٪	۱۷.۲٪	۶.۰٪			

به منظور ارزیابی تمایل به کارآفرینی از دانشجویان پرسیده شد آیا تابحال به اینکه کارآفرین باشید فکر کرده اید و پاسخها نشان داد که تنها ۶ نفر (۹.۲ درصد) آنها اصلا به این موضوع فکر نکرده بودند و بقیه گاهی اوقات و یا همیشه به این موضوع فکر می کردند. اما تنها ۱۴ نفر (۲۱.۵ درصد) در دوره های کارآفرینی و کسب و کار شرکت کرده بودند. ۲۲ نفر اعلام کردند که برای شروع کسب و کار خود اقدام کرده اند و ۲.۴۳ درصد برای شروع کسب و کار خود در آینده برنامه داشتند.

۸۴.۶ درصد ۵۵ نفر برای شرکت در دوره ها کسب کار ابراز علاقمندی کردند و در پاسخ به ضرورت دوره کسب و کار برای دانشجویان پرستاری و مامایی میانگین نمره ۸.۶

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	9.00	9.00
2	0.50	1	3.00	4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	9.00	9.00
3	0.33	0.33	1	4.00	2.00	6.00	7.00	8.00	9.00	9.00	9.00
4	0.25	0.25	0.25	1	1.00	6.00	7.00	8.00	9.00	9.00	9.00
5	0.20	0.20	0.50	1.00	1	6.00	7.00	8.00	9.00	9.00	9.00
6	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	1	2.00	2.00	3.00	9.00	9.00
7	0.14	0.14	0.14	0.14	0.14	0.50	1	1.00	2.00	3.00	1.00
8	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.50	1.00	1	2.00	3.00	3.00
9	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.33	0.50	0.50	1	3.00	4.00
10	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.33	0.33	0.33	1	1.00
11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	1.00	0.33	0.25	1.00	1

Consistency Ratio CR = 9.9%

بحث:

بر اساس یافته های مطالعه حاضر موانع کارآفرینی در پرستاران از دیدگاه دانشجویان پرستاری به ترتیب نداشتن دانش کسب و کار، نفوذ و قدرت پزشکان و نداشتن سرمایه اولیه ذکر شد بود. در مقایسه با نتایج سایر مطالعات Colichi و همکاران ۲۰۱۹ در مطالعه مروری خود با جمع بندی نتایج ۲۲ مطالعه در حوزه کارآفرینی در پرستاری به این موضع اشاره کردند که نیاز به آماده سازی پرستاران با مهارت های کافی برای افزایش ظرفیت ادغام در بازار کار و بهبود رفاه خود و جامعه وجود دارد. (۷)

نتایج مطالعه حاضر همچنین تایید کننده نتایج مطالعه Puspita و همکاران ۲۰۲۱ است که با مرور مطالعات گذشته در این زمینه به این نتیجه رسیدند که به ترتیب فقدان دانش، هزینه و بودجه فقدان منابع فرهنگ کاری، فقدان اعتماد به نفس برای تغییر، موانع قانونی بعنوان موانع کارآفرینی در پرستاری ذکر شدند. (۹)

با توجه به این که مهمترین مانع در کارآفرینی در این مطالعه، نداشتن دانش کسب و کار بود، به نظر می رسد آموزش های لازم در این زمینه ضعیف باشد. در همین رابطه، مطالعه مهارت های کارآفرینی دانشجویان پرستاری در شیلی، برزیل و کره جنوبی نیز نتایج مشابهی داشت. (۱۴-۱۲)

از ۱۰ بدست آمد که بیانگر احساس نیاز به این دوره در بین دانشجویان بود.

به منظور تعیین اولویتها از روش AHP و با استفاده از نرم افزار AHP online استفاده شد که وزن های حاصل بر اساس بردار ویژه اصلی ماتریس تصمیم گیری در جدول شماره ۳ وارد شده است. لازم به توضیح است وزن ها براساس توضیح نرم افزار به منظور تایید ضریب سازگاری در برخی ایتها تعدیل شده است. جدول شماره دو موانع کارآفرینی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی بر حسب اولویت نشان می دهد

گزینه / اولویت	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	جمع	میانگین رتبه
نداشتن دانش کسب و کار	۷	۱۶	۴	۷	۵	۴	۴	۲	۱	۱	۳	۵۴	۴.۱۵
نفوذ و قدرت پزشکان	۲۳	۴	۳	۴	۱	۲	۳	۳	۴	۳	۴	۵۴	۴.۲۲
نداشتن سرمایه اولیه	۱۱	۶	۴	۰	۶	۵	۱۶	۲	۱	۲	۱	۵۴	۴.۸۷
درآمد نامطمئن	۱	۴	۵	۷	۱۴	۶	۸	۴	۰	۴	۱	۵۴	۵.۴۳
ترس از شکست	۲	۵	۳	۸	۳	۱۷	۵	۵	۳	۳	۰	۵۴	۵.۵۹
کاغذبازی و بوروکراسی اداری	۱	۶	۱۵	۱	۴	۲	۶	۷	۶	۲	۴	۵۴	۵.۷۴
ترس از مشکلات و عواقب قانونی	۱	۲	۵	۱۴	۸	۴	۳	۷	۳	۳	۰	۵۴	۵.۷۸
فقدان انگیزه شخصی	۳	۳	۵	۴	۱	۱	۴	۱۸	۴	۵	۶	۵۴	۶.۸۹
نداشتن اعتماد به نفس کافی	۱	۳	۶	۲	۴	۷	۳	۱	۳	۶	۱۷	۵۴	۷.۲۶
ریسک پذیر نبودن	۳	۵	۲	۷	۵	۲	۰	۱	۳	۹	۱۷	۵۴	۷.۳۳
نداشتن وقت کافی	۱	۰	۲	۰	۳	۴	۲	۴	۳	۰	۱۶	۵۴	۸.۷۴

همانطور که جدول فوق نشان می دهد بیشترین مانع نداشتن دانش کسب کار و کم اهمیت ترین مانع نداشتن وقت کافی است. است.

جدول شماره ۳ وزن های حاصل بر اساس بردار ویژه اصلی ماتریس تصمیم گیری

با توجه به نتایج مطالعه حاضر پیشنهاد می شود فرایند منتورینگ در کارآفرینی بصورت یک تحقیق اقدام پژوهی انجام شود. همچنین یک مطالعه کیفی به منظور ارائه استراتژی های رفع موانع کارآفرینی در این گروه به بررسی دیدگاه متخصصان پردازد.

منابع

۱. Richter SA, Santos EPd, Kaiser DE, Capellari C, Ferreira GE. Being an entrepreneur in nursing: challenges to nurses in a strategic leadership position. *Acta paulista de enfermagem*. 2019;32:46-52.
۲. Takata M, Nakagawa K, Yoshida M, Matsuyuki T, Matsushashi T, Kato K, editors. *Nursing entrepreneurship: A conceptual study of a new focus for technology transfer professionals*. ISPIM Conference Proceedings; 2018: The International Society for Professional Innovation Management (ISPIM).
۳. Colichi RMB, Lima SAM. *Entrepreneurship in Nursing compared to other health professions*.
۴. Porter L. *Entrepreneurship: Creating a business with the framework of nursing knowledge and passion*.
۵. Copelli FHdS, Erdmann AL, Santos JLGD. *Entrepreneurship in Nursing: an integrative literature review*. *Revista brasileira de enfermagem*. 2019;72:289-98.
۶. Arnaert A, Mills J, Bruno FS, Ponzoni N. *The educational gaps of nurses in entrepreneurial roles: An integrative review*. *Journal of Professional Nursing*. 2018;34(6):494-501.
۷. Colichi RMB, Bonini ABB, Lima SAM. *Entrepreneurship and Nursing: integrative review*. *Revista Brasileira de Enfermagem*. 2019;72:321-30.
۸. Tekin PS, BEKAR F. *NURSE ENTREPRENEURSHIP IN THE EMERGING HEALTHCARE INDUSTRY: A SYSTEMATIC REVIEW*. *Authorea Preprints*. ۲۰۲۲ .
۹. Puspita APW, Castury D, Suparto TA, Hermayanti Y, Rahayuningsih D. *Nursing*

نفوذ و قدرت پزشکان، دومین مانع مهم در توسعه مهارت کارآفرینی در این مطالعه گزارش شد. هر چند که نفوذ و قدرت پزشکان می تواند به عنوان مانع مهمی در این راستا باشد اما مطالعات بیانگر اهمیت کارآفرینی در پرستاری می باشند. نتایج مطالعه ای در دانمارک نشان داد که کارآفرینی در پرستاری بین پرستاری سنتی و ارزش ها و هنجارهای جدید حرفه ای قرار گرفته است و ممکن است با فرهنگ پرستاری در تعارض باشد. (۱۵) مطالعه ای در آریزونا به تبیین تجربه پرستاران کارآفرین پرداخت در راستای شناسایی موانع کارآفرینی مشارکت کنندگان متفق القول بودند که هیچ آموزش و آمادگی قبل از شروع کارآفرینی دریافت نکرده بودند (۱۶) اولین گام در فرایند کارآفرینی می باشد. یافته های مطالعه دیگری در ایران بیان داشت که کارآفرینی تاثیر مثبتی در بروز رفتارهای نوآورانه در حرفه پرستاری دارد و منجر به خلق ایده و اجرای ایده های نوآورانه توسط پرستاران می گردد (۱۷). نتایج پژوهشی در برزیل گویای آن بود که مراقبت مبتنی بر کارآفرینی در پرستاری منجر به خلق تجارب جامعه پذیری برای پرستاران می شود (۱۸). پرستاران دارای مهارت های کارآفرینی، توانایی خود را برای انجام مراقبت های بیمار محور ارتقا می دهند (19) علاوه بر این ، مطالعات موانع دیگری مانند رقابت ناعادلانه با نیروی کار غیر ماهر ، به ویژه در مراقبت در منزل ، که توسط فارغ التحصیلان ارائه می شود ، اغلب به صورت غیرقانونی، از آنجا که هیچ نظارتی وجود ندارد ، با قیمت کمتر و کیفیت قابل بحث، مشخص می شود. در مطالعه حاضر به برخی از آنها اشاره نشده بود علت این تفاوت در جمعیت مشارکت کننده در تحقیق بود و به نظر می رسد با توجه به عدم ورود ایشان برای ایجاد کسب و کار جدید هنوز با برخی از این موانع مواجه نشده بودند. همچنین از جمله مواردی که مشابه مطالعه حاضر بود فرهنگ پزشکان و مراقبت های بیمارستانی، بود.

Studies in Health Technology and Informatics.
2021;284:350-2.

Entrepreneurship Development: Literature Review.
Indonesian Journal of Community Development.
2021;1.(۱)

.۱۰ Noor S, Isa FM, Muhammad NMN. Managerial obstacles facing the ageing care centres: A case of Malaysian women entrepreneurs. Vision. 2021;25(3):312-21.

.۱۱ Jahani S, Abedi -H, Fallahi Khoshknab -M, Elahi -N. Perceived entrepreneurial motivators by Iranian nurse entrepreneurs: a qualitative study. Quarterly Journal of Nursing Management. 2014;3(3):68-77. eng.

.۱۲ Lim JY, Kim GM, Kim EJ. Predictors of entrepreneurial intention of nursing students based on theory of planned behavior. Journal of multidisciplinary healthcare. 2021;14:533.

.۱۳ Soder RM, Cechet CEC, Higashi GDC, Silva LAAd, Amaral TMO, Menegaz JdC, et al. Entrepreneurship among Undergraduate Nursing Students at a public university. Revista Brasileira de Enfermagem. 2021;75.

.۱۴ Colichi RMB, Gómez-Urrutia V, Jimenez-Figueroa AE, Nunes HRdC, Lima SAM. Profile and entrepreneurial intention of nursing students: a comparison between Brazil and Chile. Revista Brasileira de Enfermagem. 2020;73.

.۱۵ Jakobsen L, Wachter Qvistgaard L, Trettin B, Juel Rothmann M. Entrepreneurship and nurse entrepreneurs lead the way to the development of nurses' role and professional identity in clinical practice: A qualitative study. Journal of Advanced Nursing. 2021;77(10):4142-55.

.۱۶ Dewey KB. Arizona Nurse Practitioner Perceptions of Entrepreneurship. The University of Arizona. ۲۰۱۸ ;.

.۱۷ Akbari M, Bagheri A, Imani S, Asadnezhad M. Does entrepreneurial leadership encourage innovation work behavior? The mediating role of creative self-efficacy and support for innovation. European Journal of Innovation Management. 2020.

.۱۸ Backes DS, Müller LdB, Mello GBd, Marchiori MRTc, Büscher A, Erdmann AL. Entrepreneurial Nursing interventions for the social emancipation of women in recycling. Revista da Escola de Enfermagem da USP. 2022;56.

.۱۹ Hazelton LM, Gillin LM, McCormick KA, Hovenga EJ. Applying the Nursing Ecosystem Concept to Developing Strategic Innovation and Entrepreneurial Leadership for Valued Patient Care.